

CENY PRENUMERAT:

Prenumerata miesięcowa jednego wydania bez dostawy K 10.50, z dostawą K 12.50. — Prenumerata miesięcowa obydwu wydań bez dostawy K 20.—, z dostawą K 22.—. Prenumerata zamiejscowa jednego wydania w całym Państwie Polskim K 12.50, zamiejsc. obydwu wyd. K 22.— Za zmianę adresu dopłaca się 30 halerczy.

Cena za egzemplarz **w cał. państwie 60 hal.**
Adres Redakcyi i Admin.: **LWÓW, SOKOŁA 4.**

Ogłoszenia

przyjmuje Administracya, ul. Sokoła 4, gdzie też udziela się bezpłatnie wszelkich wyjaśnień i porady w sprawach reklamy, w szczególności przy układaniu treści ogłoszeń.

W Warszawie nabyć można „Gazetę Poranną” i „Gazetę Wieczorną” w Biurze drukarni „Promień”, ul. Włók 1. 18.

GAZETA

PORANNĄ

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano i o godz. 1 po poł. („Gazeta Wieczorna“)

P. T. Interessentów uprasza się o zgłaszanie w sprawach redakcyjnych wyłącznie między godz. 6 a 7 wieczorem w biurze Redakcyi przy ul. Sokoła 4/1. Rękopisów nie zwraca się. — Biura Administracyi otwarte codziennie od godziny 6-toj rano do godz. 7-mej wieczór. — Telefon redakcyjny Nr. 15

Nr. 5089.

Lwów, piątek 20 lutego 1920

Rok X

Foch jutro przyjeżdża do Warszawy

Ustąpienie Lansinga pociąga za sobą przesilenie rząd!

Nastroje stolicy.

(Od naszego warszawskiego korespondenta).

Warszawa, 16. lutego.

(A) Z dawnych czasów rosyjskich pozostało w Warszawie wielkie rozmiłowanie w plotce politycznej. Im plotka jest bardziej niedorzeczna, tem większym się cieszy powodzeniem i tem liczniejszych znajduje słuchaczy.

Do takich plotek bardzo sensacyjnych należała wiadomość, że musiano aresztować nadzwyczajnego komisarza rządu na Warszawę, pana Anusza. Podczas rewizyi u wodzów bolszewickich znaleziono dokumenty, z których miało wynikać jasno, że pan komisarz nadzwyczajny utrzymuje z bolszewikami stosunki i przygotowuje dla nich grunt w Warszawie. Wówczas żandarmerya przystąpiła do uwięzienia zdradzieckiego komisarza.

Oczywista w całej tej bajce niema ani cienia prawdy. Ludzie, nawykli za czasów rosyjskich do tego, że najważniejsze wypadki polityczne się rozgrywały pod osłoną tajemnicy i nie były dostępne dla prasy, zarówno polskiej, jak i rosyjskiej i że skutkiem tego nie można było ich skontrolować, po dawnemu wierzą każdej, choćby najpotworniejszej plotce. Proponuję nie zdawać sobie sprawy, że teraz każdy taki wypadek, choćby nawet aresztowanie komisarza nadzwyczajnego, od razu się dostaje na szpalty prasy i może wejść na porządek dzienny obrad sejmowych pod formą interpelacyi albo wniosku nagłego.

Pytanie przecież, skąd ta plotka powstała? Różne się na to złożyły przyczyny. A więc przede wszystkim aresztowanie głównych wodzów komunizmu warszawskiego w mieszkaniu na ulicy Natolińskiej, należącym do wyższego urzędnika ministerjalnego pana Grabowskiego. Uwolnienie tego urzędnika po 48 czy też nawet 24 godzinach tłumaczono powolnością pana Anusza, sympatyzującego po cichu ze swymi współnikami. Tymczasem uwolnienie było następstwem zeznania pana Grabowskiego, że nie wiedział o niczem, gdy go paru znajomych dawniejszych, gdy jeszcze należał czynnie do partji socjalistycznej, poprosiło teraz o możliwość zejścia się w jego mieszkaniu. — Władze zawierzyły, że pan Grabowski poprostu wpadł przez zbytnią uprzejmość towarzyską i przywróciły mu wojność.

Pana Truskiera, Warszawskiego-Warskiego, Ciszewskiego wraz z żoną Wera zatrzymano. Jest Ciąg dalszy na str. 2-giej.

Jutro przyjeżdża Foch do Warszawy!

Warszawa, 18. lutego.

(Telef.) (m). Przyjazd marszałka Focha do Warszawy ustalono na piątek, 20. bm.

Warszawa, 18. lutego.

(Telef.) (m). Z Paryża sygnalizują: Prasa francuska omawia żywo podróż marszałka Focha

do Warszawy, przyczem podkreśla, że marszałek Foch jest specjalistą w tworzeniu t. zw. „kordonów” czyli ubezpieczeń wojsk. dla ziem, w których ma się odbyć plebiscyt. Przyjazd marszałka Focha do Warszawy łączy także ze sprawą ustalenia wschodnich granic Rzeczypospolitej polskiej.

Bezprzykładny fakt w dziejach Stanów Zjednoczonych.

PRASA POTEPIA STANOWISKO WILSONA.

Wiedeń, 18. lutego.

(PAT.) B. K. z Amsterdamu 16. bm.: Według „N. York Herald” z powodu ustąpienia Lansinga: **Zarzut nieprawego przywłaszczenia sobie kompetencyi urzędowej, który uczynił Wilson Lansingowi, jest bezprzykładnym w historii któregośkolwiek departamentu stanu.** Ludność chce poznać wszystkie okoliczności towarzyszące, któreby mogły wyjaśnić ten niezwykły krok prezydenta. „Evening Post” pisze: Nie możemy pojąć, jak można czynić zarzut człowiekowi, który kierował na waga państwa, kiedy kapitan zachorował. Także i większość innych pism amerykańskich potępia stanowisko Wilsona.

kongresu mają naradzać się poważnie nad środkami, któreby można zastosować w celu usunięcia Wilsona i zastąpienia go wiceprezydentem.

DO BIAŁEGO DOMU WEZWANO SPECYALISTÓW CHORÓB NERWOWYCH.

Nowy Jork, 18. lutego

(PAT.) Havas. Waszyngtoński korespondent dziennika „N. Y. News” donosi, że w Waszyngtonie obiega pogłoska, iż ubiegłej nocy zostali powołani do Białego Domu specjaliści chorób nerwowych dr. Beraun i dr. Creyson.

MOZG WILSONA STAŁE ATAKOWANY.

Kraków, 18. lutego.

(PAT.) (Radio z Poldhu). Z Chicago donoszą, że dr. A. D. Bevin, przewodniczący amerykańskiego stowarzyszenia lekarskiego utrzymuje, jakoby mózg prezydenta Wilsona był stale atakowany wskutek szoku paralitycznego, któremu Wilson dawnej uległ.

KONGRES BĘDZIE SIĘ NARADZAŁ NAD USUNIĘCIEM WILSONA.

Kraków, 18. lutego.

(PAT.) (Radio). Waszyngtoński korespondent „Echo de Paris” donosi, że według przekonania członków kongresu **ustąpienie Lansinga pociągnie za sobą przesilenie rządowe.** Przewodcy partji

Nowa zwyczajka taryfy osobowej i towarowej na kolejach

Warszawa, 18. lutego.

(PAT.) Minister kolei żelaznych komunikuje: Niepomierny wzrost cen w ostatnim miesiącu za wszelkie artykuły, tak żywnościowe, jak i budowlane, oraz podrożenie w związku z tem zarówno kosztów utrzymania personelu kolejowego, jakoteż wydatków eksploatacyjnych natury technicznej, spowodowały, iż wpływy z kolei przestały pokrywać wydatki. Wobec tego ministerstwo kolei żelaznych w porozumieniu z ministerstwem skarbu, oraz przemysłu i handlu ustanowiło od dnia 1. marca br. podnieść dotychczas obowiązują

jące taryfy osobowe i towarowe. Podwyższenie to wobec różnych wysokości stosowanych taryf w rozmaitych dzielnicach ma stanowić 1) w zakresie taryfy osobowej na kolejach okręgów warszawskiego, wileńskiego i poznańskiego 50 proc. (z wyjątkiem opłat za klasę I w okręgu poznańskim, które z uwagi na ich wysokość, podnosi się tylko o 30 proc.), na kolejach zaś okręgu radomskiego i okręgów małopolskich 30 proc. 2) W zakresie taryf towarowych na kolejach okręgu warszawskiego, wileńskiego, poznańskiego i radomskiego 50 proc. na kolejach małopolskich 30 proc.

też poszukiwanym, ale zdołał uciec główny przywódca bolszewików w Warszawie, pan Max Horwitz. I ten fakt, że zdołał on uciec, składano na występną pobłażliwość pana komisarza Anusza.

Miano mu też za złe, że tolerował on zbyt długo bezrobocie pracowników piekarskich, które właśnie dzisiaj rano na podstawie układów wzajemnych się skończyło. Ludność uboga Warszawy ciężko cierpiała skutkiem tego bezrobocia pracowników, którzy już i do tej pory byli świątynie wynagradzani. Mimo to urządzili bezrobocie, ponieważ część ich pozostaje pod wpływami komunistów, tym ostatnim zaś zależy, by z pomocą ciągłych strajków wywoływać wśród ogółu

potęgujące się niezadowolone z władz polskich i państwa polskiego. Władze ministerialne chciały ten strajk załagodzić układami. Temu samemu pogładowi holdował pan Anusz. Ludność stolicy jednak zaczynała się burzyć. Całe szczęście dla piekarzy, że wracają do roboty. Nie było bowiem wykluczeniem, że jeszcze parę dni, a ludność uboższa Warszawy dokonałaby samosądu na piekarzach. Zwłaszcza kobiety odgrażały się w sposób nie pozostawiający wątpliwości, że pracownicy piekarscy znajdują się w niebezpieczeństwie życia.

Lwów jako ośrodek handlowo-komunikacyjny wschodniej Europy.

Znaczenie Lwowa w przyszłości. — Sześć światowych szlaków przebiega przez Lwów. — Profekty nowych dróg. — Lokalne potrzeby Lwowa. — Drogi wodne. — Wielka przyszłość Lwowa.

Lwów, 19 lutego.

(ang) O wielkiej przyszłości handlowej Lwowa jako węzła komunikacyjnego kresów wschodnich, mówił wczoraj dr. Rybicki w Pol. Tow. Politechnicznym, rozciągając przed słuchaczami szereg planów ułatwienia komunikacji we wszystkich kierunkach i uczynienia Lwowa ośrodkiem handlu wschodniej Europy.

Referent wspominał na wstępie o traktach, prowadzących ze Lwowa na Przemyśl, Chełm, Łuck i Halicz, które łączyły w średnich wiekach Ziemię Czerwieńską z Polską i ze światem, o jarmarkach, na które przybywali kupcy z Niemiec, Francji i Włoch, o handlu, prowadzonym ze wschodem przez Ormiań, a z zachodem przez Szkotów i Włochów, wreszcie o wywozie zboża Wisłą przez Gdańsk, dosięgającym półtora miliona korcy rocznie.

Dla nowego Lwowa otworzyły się podwoje z chwilą zniknięcia rosyjskiej granicy i teraz sześć światowych szlaków kolejowych przebiega przez Lwów, jako ośrodek komunikacyjny południowego wschodu Europy: 1) do Krakowa i zachodniej Europy, 2) przez Lublin do Warszawy i Gdańska, 3) przez Brześć litewski do Królewca, Wilna, Dźwinogrodu i Rygi, do Mińska i Moskwy, 4) do Kijowa i Odessy, 5) do Konstancy i Gałacz, 6) do Pesztu i Rieki. — Dla stworzenia drugiej linii komunikacyjnej z Warszawą, należy zbudować linię kolejową Sokal, Chełm, Łucków, która zbliży Brześć litewski i całą północ do Lwowa. — Referent proponuje dalej połączenie Łucka ze Stoianowem, Krzemieńca ze Zbarażem i Podhajec z Buczaczem dla zbliżenia Wołynia i Podola ze Lwowem i budowę ogniwka z Mikołajowa do Drohobycza dla bezpośredniego połączenia Lwowa z Boryslawem.

Wreszcie przemawia za budową linii okrężnej naokoło Lwowa, między Łyczakowem i Persenkówką dla przewozu przesyłek podolskich wprost na główny dworzec we Lwowie z ominięciem Podzamcza. — Jako lokalne potrzeby lwowskie wysuwa się na pierwszy plan wy-

kończenie dworca przetokowego na Kleparowie według pierwotnego projektu i należyta rozbudowa i wyposażenie zakładów dla przesyłek towarowych na głównym dworcu we Lwowie, dalej przedłużenie hali dworca osobowego, budowa wiaduktu nad rampą żółkiewską i związana z nią budowa nowego dworca osobowego na Podzamczu.

Referent omówił także przyszłe komunikacje wodne Galicji wschodniej, o ile dotyczą Lwowa, a w szczególności budowę odnogi od kanału San-Dniestr, odgałęziającej się z Sądowej Wiszni, a kończącej się portem na Bogdanówce koło dworca Kleparowskiego, gdzie będzie się odbywać bezpośrednie przeładowywanie do wozów kolejowych i tramwajowych i na odwrót.

Rozwój komunikacji podmiejskich lwowskich dziś nie istniejących, jest pierwszorzędnym wymogiem dla decentralizacji przeludnionego miasta i w tym celu należy zbudować linie miejskiej kolei elektrycznej do Brzuchowic — Zimnej Wody (z czasem do Mszany) i do Sichowa. — Specjalny gościniec automobilowy ze Lwowa do Boryslawia miałby uzupełniać środki komunikacyjne, którymi będzie rozporządzać Lwów w przyszłości. — Obok budowlanych projektów potrzebne są zarządzenia ruchowe i taryfowe, któreby się przyczyniały do ześrodkowania i wzmocnienia ruchu we Lwowie, a więc przede wszystkim zaprowadzenie szybkich pociągów osobowych i towarowych, biegnących ze Lwowa do portów bałtyckich i czarnomorskich.

Prelegent wyraził pewność, że Lwów stanie się ośrodkiem handlowo-komunikacyjnym wschodniej Europy, ściągając będzie towary z całej Ziemi Czerwieńskiej, Wołynia, Podola i Ukrainy i te towary wysyłać do portów morskich i na targi zagraniczne, oraz pośredniczyć w wymianie towarów między portami morza Czarnego i Bałtyku, między Adryatykiem i Rosją. — Wielkie zadanie, któremu sprorostają polscy kolejowcy i polscy kupcy

kiego Stanisławowa. Dr. Drzewicki, assesor miasta, zaznaczył w odpowiedzi, że obecnie wykazują sprawozdania innych miast niedobory i brak planu finansowego, a mieszczanie zasiadają na krześle prezydialnem i we Lwowie — stąd zarzuty dra Moslera nie są trafne o ile chodzi o głowę miasta; zresztą nominacja nie zależy od Rady tylko od Rządu. R. dr. Halpern podając obiektywnej krytyce rządu w mieście, jest zdania, że Tymczasowy Zarząd, względnie

Tymczasowa Rada miejska powinna być stanowczo uzupełniona.

Sprawa zalega od sierpnia zeszłego roku w generalnej Delegaturze, a tymczasem na barkach jednego komisarza miasta, Stygara, spoczywa cały aparat administracyjny Wielkiego Stanisławowa. — gdyż assesorowie po 15 razy składali swe mandaty i tylko jednego z nich ostatecznie (dra Drzewickiego) dało się uprosić, by jeszcze aż do uzupełnienia Rady godność tę sprawował. Radzi wysłać 2 delegatów do namiestnictwa i urgować uzupełnienie składu pod rysozem ustąpienia całej o-

becnej Rady przybocznej. Po przemówieniu r. Chowańca, dra Cygi i r. st. radcy Nebenzahla uchwalono w rezultacie wniosku tego ostatniego, a mianowicie wysłać pismo do Generalnego Delegata dra Galeckiego z prośbą o załatwienie sprawy uzupełnienia Tymczasowej Rady miejskiej wedle projektu już dawno na jego ręce przesłanego — do dni 14. W razie przeciwnym cały obecny Zarząd Tymczasowy ustąpi.

Wniosek Magistratu zaciągnięcia pożyczki zwrócono Magistratowi

celem porozumienia się z instytucjami finansowymi co do warunków pożyczki i przedłożenia konkretnych szczegółów na najbliższemu posiedzeniu.

Drugi punkt porządku dziennego, to jest wybór komisji finansowej pozostawiono do załatwienia już przyszłej uzupełnionej Radzie. W dalszym ciągu zatwierdzono kontrakt dzierżawy starej rzeźni, którą wydzierżawiono garbarzom z Radomia na lat 30 za czynszem 2100 mk. rocznie pod warunkiem uruchomienia najpóźniej 1. stycznia 1921 garbarni. Następnie zniesiono dotychczasowy podział miasta na 5 okręgów kominiarskich z powodu ciągłych narzekani i skarg mieszkańców miasta na brak majstrów kominiarskich, a także ze względu na to, że w Stanisławowie mieszka wielka ilość kominiarzy nie mających żadnego zajęcia — podzielono miasto na nowych 10 okręgów, przyczem równocześnie taryfę za czyszczenie kominiów znacznie podwyższono.

Po uchwaleniu przyjęcia do Związku gminy kilkudziesięciu osób i załatwieniu kilku pomniejszych spraw, wezwano Magistrat do przedłożenia w ciągu dni 14 szczegółowego wniosku, zmierzającego do poprawy bytu służby miejskiej, która nie chce iść w ślady swych kolegów z Przemyśla, ale z drugiej strony żąda takiego wynagrodzenia, aby mogła jako tako żyć.

Na tem po wyczerpaniu porządku dziennego, zamknięto posiedzenie po 4-godzinnych prawie obradach (Is.)

Z DNIA.

NOWA PODWYZKA TYTONIU.

Palenie jest nam potrzeba,
Jak mąka, cukier i chleb,
Wie o tem każdy uczony,
Wie o tem najgorszy kiep

O sto pięćdziesiąt procentów
Podwyższył znów ceny rząd,
Czyż tylko paskarz na świecie
Ma tykać cygara swad?

Lecz cóż ma robić urzędnik
Jeśli przez dzionek i noc
Myślać o kubach tak drogich,
W kubana popadnie moc?

Lecz cóż ma czynić poeta,
Któremu odbierasz dym,
Jeżeli z braku paliwa
Na tytus umrze mu rym?

Ze wszystkich braków na świecie,
Najgorszym jest dymu brak.
Na usta słowa się oisna:
Psia krew! cholera! i szlag!

Nemo.

Z szerokiego świata.

Faraonowie o Clemenceau.

Paryż, w lutym.

7 lutego przywiózł „Lotus“ Jerzego Clemenceau do Aleksandryi. Powitał go konsul francuski, delegacja posłów, gubernator Aleksandryi i wysocy urzędnicy.

Po krótkiej przechadzce po mieście, Clemenceau powrócił na statek; tłumy nie zważając na deszcz, zebrały się licznie i urządziły wielką manifestację, dla wyrażenia sympatii byłemu prezydentowi gabinetu francuskiego.

Więści ze Stanisławowa.

Stanisławów, 14. lutego.

(Od naszego stanisławowskiego korespondenta).

Tymczasowa Rada miejska odbyła na dniu 12. bm. posiedzenie, na którym wedle pierwszego punktu porządku dziennego miano uzyskać aprobatę Rady na zaciągnięcie się mającą w jednej z instytucji kredytowych

pożyczkę w kwocie jednego miliona koron (a to za gwarancją przez Rząd udzieloną) — na cele administracyjne.

Tymczasem radny dr. Mosler sprzeciwił się uchwaleniu wniosku magistratu, któremu wraz z komisarzem rządowym zarzucił nieudolność w prowadzeniu gospodarki gminnej, wykazującej dziś wielki chaos i pozostającej bez jakiegokolwiek planu finansowego. Po ostrej wymianie zdań między komisarzem rządowym a mową ten ostatni postawił rezolucję, wedle której obecny Tymczasowy Zarząd miałby wyrazić opinię, iż osoba komisarza miasta nie nadaje się na kierownika wiel-

Clemenceau przywiózł do Kairo o 1 godzinie po południu. Powitali go przedstawiciele Francji i członkowie kolonii francuskiej.

Przy tej sposobności pisze „Matin“:

W grobowcach Teb, Memfis, czy Abydos znajdują się niezliczone figurynki, które za czasów Faraonów służyły Egipcjanom za amulety.

Podróźni, zwiedzający Egipt, kupują je zawsze na pamiątkę. Jakież tedy było zdziwienie p. Gastona Meniera, senatora z departamentu Sekwany i Marny, gdy spostrzegł, że jedna z figurynki, które sobie przywiózł z ostatniej podróży, uderzająco przypomina rysy Jerzego Clemenceau. Stwierdził to również p. Lintilhac, któ-

rego prace są powszechnie cenione i tworzą już istną encyklopedyę. Zdarzenie to dało również impuls w kuluarach senatu do interesującej pogadanki na temat religii i sztuki egipskiej.

Czy idzie tu naprawdę o Setę, Anubisa, Kator, albo Sekheta? Niech o tem wyrok wyda egiptologowie. Ale posażek istnieje. To jest fakt i nikt nie sprzeciwił się panu Lintilhac, gdy zaproponował taki napis objaśniający:

„Podróź p. Clemenceau do Egiptu, zapowiadziana przez Faraonów“.

(niby na swoje terytorjum) i stał znowu ślą gońca za gońcem, ażeby zwać Mazepę do Kamieńca niby „na ważne narady państwowe“.

Wiadomo było, że gdy Mazepa przejdzie za polski front, że go nie wypuszczą stąd napowrót. Ale nie było jak przeszkodzić jego przyjazdowi. I Mazepa przyjechał. Lewickij prowadził z nim jakiś czas narady dla oka, a potem dał znać Polakom przez Pawliuka, kiedy mają go aresztować, żeby nie uciekł. Żeby zaś nie wysiadało, że to tylko coś przeciw Mazepie, kazał, żeby także jego i jeszcze tamtych dwu aresztowano. I tak się stało. Teraz, choćby i nie długo trzymano Mazepę w areszcie, jasno jest, że już go nie puszczą na Ukrainę.

Tak to „Czarna Rada“ zniszczyła rząd ukraiński, a teraz już bez przeszkody będzie robić swoją politykę i zajmując swoim „wojskiem“ (przyjacznik „Nowej Rady“ — przyp. „Gaz. Por.“) Ukrainę, ustanowi tam „Czarna Rada“ swój rząd.

„Zajawa“ ruska do narodów świata.

Jak koalicja skrzywdziła Ukraińców?

Lwów, 19 lutego.

(zet) „Komitet niezależnej Ukrainy“ w Paryżu wydał list otwarty do narodów świata cywilizowanego, w którym zwraca się do poczucia prawa i sprawiedliwości społeczeństw cywilizowanych i prosi o podniesienie głosu przeciwko gwałtowi, zadanemu narodowi ukraińskiemu przez konferencję pokojową, przez oddanie Galicji wschodniej pod panowanie Polski. Zarazem protestuje przeciwko systemowi zaprowadzonemu

przez Polskę w Galicji wschodniej wobec ludności ruskiej.

(Ludność polska w Galicji wschodniej za inwazyi ruskiej byłaby błogosławiła władze ruskie, gdyby były traktowały ją tak, jak teraz Polacy traktują lud ruski. Daj w Bierze, że ci, na których sumieniu jest mord zloczowski i Kosaczówka, mają tyle czelności, by ryzykować skargi zgola bezpodstawne. — Przyp. „Gaz. Por.“)

MŁODZIEŻ W OBRONIE GALICJI WSCH.

Warszawa, 18 lutego.

(PAT.) Jak donosi „Kurier Warszawski“, Zjazd ogólny organizacyi polskiej młodzieży akademickiej, powzięł na plenarnem zebraniu jednomyślnie następujące rezolucye:

1) Młodzież polska, która krew swoją przelała w obronie t. zw. Galicji wschodniej, oświadcza w sposób najbardziej stanowczy, że ziemia ta musi należeć do Państwa Polskiego. Nie dopuścimy do oderwania jej od Polski, choćby nam przyszło ponieść najcięższe nawet ofiary.

2) Zasiła gorące pozdrowienie braterskie ludności polskiej wschodnich kresów Republiki, wyrażając niezłomne przekonanie, że bliżką jest chwila, gdy ziemia, które Polsce dały Mickiewicz, Kościuszko i Traugott zespola się niepodzielnie z całą Republika.

RZĄD UKRAIŃSKI PERTRAKTUJE POTAJEMNIE Z BOLSZEVIKAMI.

Lwów, 19 lutego.

(zet) „Wpered“ donosi z Warszawy:

„Wiadomość o aresztowaniu ministrów ukraińskich w Kamieńcu podolskim, wywołała tu nadzwyczajne wrażenie. Ten niesłychany skandal stanowi we wszystkich kręgach sensacyjne dzieło“.

(Istotnie skandal to nadzwyczajny! Trzeba bowiem wiedzieć, że aresztowania dygnitarzy ukraińskich nastąpiły na skutek udowodnionych im konszachców z bolszewikami, jakie prowadzili na szeroką skalę na szkodę Polski. Za takie nadużycie zaufania i działania na szkodę państwa byłby Ukraińcy każdego Polaka powiesili bez długich ceregieli. — Red. „Gaz. Por.“)

JAK MINISTER MAZEPA ZOSTAŁ ARESZTOWANY?

(zet) Z Warszawy donoszą do „Nowej Rady“:

Pawluk dokonał swego. Gdy Petlura zwałbiono do Warszawy, wówczas wysłano gońców za Mazepę, żeby także jego tam zwać; jeździł jako gońiec, Nyczajiwskij, potem Bograd, ale obaj powrócili z niczem, nie mogli złowić Mazepy. Wówczas posyłano innych gońców przez Kamieńce podolski, ażeby Mazepa „nie bał się“, chytry A. Liwickij pojechał bliżej do Kamieńca.

Próbę bolszewików przejścia przez Dźwinę udaremnił! Komunikat Sztabu generalnego.

Warszawa, 18 lutego.

FRONT LITEWSKO-BIAŁORUSKI: Próbę bolszewików przejścia przez Dźwinę w okolicy Dżisny udaremnił. Na odcinku poleskim przy odpięciu ataków bolszewickich na wieś Stodolki

ce wzięliśmy 30 jeńców i trzy karabiny maszynowe.

FRONT WOŁYŃSKI: Sytuacja bez zmiany. FRONT PODOLSKI: Działalność wywiadowcza.

Kuliński, pułkownik

Wojska czerwone doszły do Czarnego Morza!

Wiedeń, 18 lutego.

(PAT.) B. K. z Moskwy. Sprawozdanie fron-

towe z 17/2. Na froncie północnym w obszarze Dźwiny została osaczona załoga miejscowości

JAN WIKTOR

BUREK.

(Ciąg dalszy).

Słońce oświeciło ulicę. Bruk wysypany złotym płachem promieni skrzydeł, migotał oślepiającym blaskiem. Wzniesienie kamieni owijały rowki napełnione wodą jakby srebrnymi wianuszkami. Na powierzchniach kałuży niecił się silny połysk światła, które pod tchnieniem ciepła oddechało zwiernym oparem. W pobliżu rósł kasztan. Osiźły pień był podobny do skutego w pancerz. Po splekanej korze sączyły się ostatki deszczu. Zawieszona kropla lśniła niby diament, a stracona gasła jak złuda marzeń. Na gałęziach tkwiło kilka napuszonych wróbl. Ani razu nie ćwierknęły, osowiałe sędziały podobne do skutezonych liści. Opodał biały jakiś bezdomny wyżeł, zazierał do ścieżek, szukał ochlapów. Kulawy, sparszywały nędzarz...

Powoli ulice poczynały się ożywiać. Ludzie otwierali okna. W jednym z nich bawił się chłopczyk. W ciepłe łagodne blade lica zapłonęły

inglą przelotnych rumieńców. Rozweselony, klaszcząc w dłonie szczebiotął do kruczków, targajów, filusiów. Szczególniej upodobał sobie kruczka. Pragnął zejść do niego. Nie pozwolono mu, więc kaprysił. Dostał klapsa i z trzaskiem zamknięto okno. Burek patrzył z miłością, przypominał sobie Macjusia. Kiedy zabrano małego, taki żal go ogarnął jakby rozwiął się na zawsze cudny, ostatni sen...

Chodnikami płynął wartki nurt tłumów. Bez przerwy parły strojne gromady. Ktoś kiedy niekiedy zatrzymał się przed psami, poztaskał czule biedaków, pieczołowicie oglądał zapadłe bolki, rany odbitej skóry i coś niedobrego pod nosem mrunknął.

Służąca prowadziła na łańcuszku małego pieska, mającego szyję przewiazaną wstążeczką. Wyprzedzał ją drugi kociuszawy pudelek. Wyłoniony z tłumów pyszczek przybierał minę smiesznej powagi. Zobaczywszy tłum zaprzęgniętych psów z przerażeniem pognał. Odwrócił się dopiero na rogu i z niezwykłym zdziwieniem patrzył na braci. Uczniak niósł na ręce tłustego szczeniaka. Głaskał go po lśniącym grzbiecie, a małeś mrużył oczy i drżał z rozkoszy. Jakaś pani szła obwieszona

na dyndających wórami loków. Głowa rozepchna na wiechociami nie mogła pomieścić kapelusza, ten o mało nie zeskoczył. po namięcie, a może zauważono jego zbrodnicze zamiary, bo przyszipłowany pozostał na boku. Wiodła małego, wychuchanego pieszczocha okrytego czerwonym płaszczykiem, obrzeżonym błękitną krajką.

Psy robocze z widocznym skrzywieniem pyska oznaczającym wzgardę spoglądały na te drobne stworzenia. Niejeden jednak zrzedził, a mruczając opryskliwie.

— Najlepiej takiemu, n'c nie robi, a dmuchać a chuchają, a podtykają zarcie.

— Jednego na rękach noszą, a drugiemu z ziemi nie zezwalają chodzić.

— Ścierwy, nie ludzie, pracują i zdychają smrodzawym, a głodnym nie pożywią.

Głośniejszy warknęły, gdy nitka osy pęknięty mops z przeciętą ohydnie górną wargą.

(Dok. nast.)

Srodna-Mechrega przez wojska czerwone i musiała się poddać. W obszarze Cerkownikowej do było 70 karabinów maszynowych, kilka tysięcy karabinów angielskich i 700.000 patronów. Na froncie południowo-zachodnim toczyły się lokalne potyczki na wszystkich obszarach. W okolicy Jampola zajęto stację Włoniarkę. W okolicy Czyraspola został obsadzony po gwałtownych walkach lewy brzeg Dniestru między Dubosarami a Giergopolem. W okolicy Odessy obsadzono miasto Owidiopol i osiągnięto wybrzeże morza Czarnego łącznie z limanem dniestrowym. W okolicy Kaukazu toczy się dalej bitwa pod Marzyczem. Dalej na wschód stoją wojska czerwone o 30 wiorst na wschód od Stawropola.

DENIKIN — DYKTATOREM.

Kraków, 18 lutego.

(PAT.) Radio z Lyonu. Według informacji z głównej kwatery armii Denikina, została zawarta ugoda między tymże a zgromadzeniem kozaków. Denikina uznano dyktatorem Rosji, z pełnymi prawami wojskowymi i cywilnymi. Aż do zebrania konstytuancy ma być zwołany tymczasowy parlament: wobec jego uchwał Denikin będzie miał prawo weta. Denikin zamianuje prezydenta Rady

ministrów, pozostawiając mu swobodę w dobruaniu członków gabinetu oprócz ministrów wojny i marynarki. Wszyscy ministrowie są odpowiedzialni przed parlamentem południowej Rosji.

RADKO — AMBASADOREM SOWIECKIM W REWLU.

Wiedeń, 18 lutego.

(PAT.) „Der Neue Tag“ z Berlina 17 bm. Pogłoska o zamianowaniu Radka ambasadorem rządu sowieck. w Rewlu potwierdza się. Radek będzie usiłował w Rewlu zorganizować emigrację robotników, inżynierów i oficerów niemieckich na wielką skalę do Rosji.

PREZES MISJI UKR. W WARSZAWIE WRĘCZYŁ NOTĘ SWEGO RZĄDU.

Warszawa, 18 lutego.

(Telef.) (r) Ukraińskie biuro prasowe donosi: Zastępca prezesa ukraińskiej misji dyplomatycznej w Warszawie p. Michaliw miał rozmowę z p. ministrem Palkiem, któremu wręczył notę rządu ukraińskiego w sprawie ostatnich wypadków politycznych.

Sejm uchwalił nagłe wnioski w sprawie Cieszyńskiego!

Rozprawa nad sekwestrem odłożona na dziś!

Warszawa, 18 lutego.

(PAT.) Na początku dzisiejszego posiedzenia Sejmu odczytano szereg interpelacji, a następnie przystąpiono do porządku dziennego. Jako pierwszy punkt była sprawa wniosku klubów robotniczych w sprawie

przeprzeżenia powszechnego przymusowego wykupu przez rząd produktów rolnych.

Imieniem komisji jako sprawozdawca większości przemawia p. Bresniński, wspominając, że Rząd już trzecią z rzędu ustawę proponuje w sprawie sekwestru. W komisji aprowizacyjnej po namietnej dyskusji uchwalono wniosek, ażeby przymusowym wykupem produktów rolnych objąć wszystkie gospodarstwa, a więc i takie, które obejmują mniej niż 40 morgów.

Imieniem komisji mniejszości p. Wasilewski twierdzi, że nowa ustawa wprowadzi tylko zamieszanie, jedynym zaś wyjściem obecnego położenia byłoby

wprowadzenie handlu ziemiennego.

Wywody p. Wasilewskiego poparł w dłuższym przemówieniu p. Witos, który się skarżył na ekspedycje karne, zabierające rolnikom w sposób bezwzględny nawet zboże potrzebne na zasiew. Wprowadzenie powszechnego sekwestru nie da Rządowi więcej zboża ponad to, które już zdobył. Mowca wypowiada się przeciwko wnioskowi komisji, poczem stawia rezolucję, wzywając Rząd, ażeby po ściągnięciu kontyngentu wprowadził

wolny handel produktami rolnymi.

P. Staniszkis godzi się na sekwestr o ile dotyka takich rolników, którzy mają ponad potrzeby. Mowca jest nie tyle za bezwzględny sekwestrem, ile raczej za prawem pierwokupu produktów rolnych przez Rząd. Identyczne stanowisko z p. Staniszkisem zajmuje p. ks. Starkiewicz:

P. Misiołek jest zdania, że do ustawy o sekwestrze należy wstawić poprawkę, a mianowicie, by zamiast słów „wyłączne prawo zakupu“ — powiedzieć „przymusowe prawo wykupu“, a nadto wzywa Rząd, aby jak najrychlej przedłożył

ustawę o zajęciu wszystkich ziemiołdów

i wprowadzenie cen maksymalnych także na tłuszcz i mięso oraz o zajęciu skór, płótna itd.

P. Gdysk zapytuje posłów ludowych, dlaczego opierają się przyjęciu powszechnego sekwestru, skoro sami przyznają, że sekwestr ten nie wydobędzie od rolników niczego więcej, ponad to, co się już od nich wydobyć udało. Minister rolnictwa Bardel odpowiada na zarzuty p. Staniszkisa, jakoby ministerstwo rolnictwa nie zatwierdziło na czas kontraktów dzierżawnych, dotyczących majątków państwowych, przyznaje, że było wiele nieprawidłowości, ale w każdym poszczególnym wypadku ministerstwo energicznie interweniuje.

P. Poniatowski zwraca się

przeciwko nierównomiernemu traktowaniu własności większej i mniejszej

twierdząc, że większa własność bywa częstokroć zwalniana od dostarczania kontyngentów i z tego powodu w imieniu swego stronnictwa wnosi o odrzucenie ustawy, a następnie rezolucję, wzywając Rząd, aby przystąpił do skupu zboża po cenie odpowiadającej kosztom produkcji, tudzież by poczynił udogodnienia transportowe samorządom miejskim, które do skupu przystępują.

Dalszą rozprawę w sprawie sekwestru odroczone do jutra.

Po przyjęciu szeregu wniosków i odesłaniu kilku do poszczególnych komisji, Sejm przystąpił do rozprawy

Całkowity sekwestr ziemiołdów

zostanie przeprowadzony!

Oświadczył to m. ska bu p. Grabski.

Warszawa, 18. lutego.

(Telef.) (m). Minister skarbu Władysław Grabski oświadczył, że w sferach rządowych ustala się przekonanie, iż **całkowity sekwestr ziemiołdów i sprzedawanie środków żywności ludności po cenach ustalonych, jest absolutną koniecznością. Żaden organizm nie może wytrzymać podwyżki cen artykułów żywności po kilkaset procent; i to w ciągu kilku miesięcy. Tego żadną miarą tolerować nie można. Rolnik nie ma żadnego**

prawa do obecnie praktykowanych cen za produkty rolne. Aby przeprowadzić zupełny sekwestr, rząd postara się o dostawę zboża i innych środków żywności z Ameryki, jakkolwiek postąpienie to za sobą znaczne ofiary ze strony skarbu państwa. Jednakże tylko wtedy, kiedy będzie można dostarczyć całkowicie ludności żywności po cenach ustalonych, będzie mógł nastąpić pomysłny zwrot i umożliwienie warunków egzystencji szerokim sferom pracującym, oraz urzędnikom.

EWENTUALNY SKŁAD ZARZĄDU P. S. L.

Warszawa, 18 lutego.

(Telef.) (m) Klub posłów P. S. L. dokona jutro wyboru nowego zarządu. Prezesem wybrany zostanie prawdopodobnie p. Witos, wiceprezesami zaś pp. Jan Dąbski i Rataj, a sekretarzami pp. Młucha i Kowalewski.

OGROMACZENIE PRAWA NABYWANIA NIERUCHOMOŚCI PRZEZ CUDZOZIEMCÓW.

Warszawa, 18. lutego.

(Telef.) (m). Sejmowa komisja miejska obradowała nad projektem ustawy o ograniczeniu prawa nabywania nieruchomości miejskich przez cudzoziemców. Komisja wyraziła opinię, że do projektu ustawy należy wprowadzić jeszcze poprawki, dotyczące ograniczenia praw nabywania nieruchomości przez cudzoziemców także wówczas, jeżeli idzie o miejscowości podmiejskie.

NARADY W SPRAWIE PRAGMATYKI URZĘDNICZEJ.

Warszawa, 18 lutego.

(Telef.) (m) Rząd przystąpił do opracowania pragmatyki urzędniczej. W sprawie tej toczą się obecnie narady międzyministeryalne.

PODWYŻKI URZĘDNICZE ZOSTANĄ WYPŁACONE W TYCH DNIACH.

Warszawa, 18 lutego.

(Telef.) (m) Instytucjom rządowym polecono przygotowanie listy plac personalu swych urzędników z takim obliczeniem, aby podwyżka urzędnicza mogła być wypłacona między 20 a 23 bm.

MIN. BARTEL O PASKU KOLEJOWYM.

Warszawa, 18 lutego.

(Telef.) (m) Na dzisiejszym posiedzeniu sejmowej komisji komunikacyjnej minister kolei

pod wnioskami nagłymi P. S. L., tudzież p. Daszyńskiego i tow.

w sprawie cieszyńskiej. Wnioski uzasadniali pp. Buzek i Daszyński.

Wniosek P. S. L. opiewa:

1) Sejm wzywa Rząd, ażeby zwrócił uwagę rządu francuskiego na głębokie zaniepokojenie społeczeństwa polskiego, wywołane polityką komisji międzysojuszniczej w Cieszynie i na możliwość ostrego zatargu między przewodnictwem komisji a społeczeństwem polskim w razie, gdyby postępowanie komisji nie uległo zmianie i gdyby uzasadnione skargi ludności polskiej nie zostały uwzględnione. 2) Sejm przesyła ludności polskiej, walczącej o nieprzedawnione prawa przynależenia do Państwa Polskiego wyrazy hołdu i czci i wzywa ją do wytrwania, zapewniając ją, że jej nie opuści we walce o najświętszą sprawę.

P. Daszyński i tow. wnoszą: Sejm wyraża gorące uznanie ludności polskiej na Śląsku Cieszyńskim za wytrwałą, pełną godności i poświęcenia obronę praw przynależności swojej do Polski, Sejm solidaryzuje się z ludem polskim na Śląsku i oświadcza, że Polska nie cofnie się przed żadnym trudem i ofiarą w dążeniu do tego celu.

Sejm wzywa Rząd, aby natychmiast poczynił energiczne kroki u rządów sojuszniczych celem zabezpieczenia bezstronnego i uczciwego przeprowadzenia plebiscytu.

Minister spraw zagran. wypowiedział się za nagłością wniosków,

oświadczaając, że w komisji spraw zagranicznych będzie mógł dać szczegółowe w tej sprawie wyjaśnienia.

Jako stróż międzynarodowych stosunków Polski zaznacza, że z Francją łączy nas bardzo życzliwe stosunki i że siad czerpie nadzieję, iż

obecny epizod będzie tylko chwilowym nieporozumieniem,

które zostanie przez rząd francuski wyjaśnione ku naszemu zadowoleniu. Przyłącza się wreszcie do hołdu całego Sejmu dla ludności ziemi Cieszyńskiej. — Sejm przyjął jednomyślnie nagłość obu wniosków, poczem odesłano je do komisji spraw zagranicznych.

Następnie posiedzenie jutro o godz. 5 minut 15 po południu.

Dr. Bartel omawiał sprawę „paska“, uprawiane go biletami jazdy. Minister zaznaczył, że chcąc się osobiście przekonać o nadużyciach w tej sprawie, udawał się kilkakrotnie „incognito“ do kasy kolejowej w Warszawie i tracił tam niepotrzebnie po kilka godzin, nie mogąc uzyskać biletu. Szczególniej w okregu dyrekcji krakowskiej — powiedział minister — okazało się, że podróżni są w porozumieniu z urzędnikami i konduktorami i jeżdżą kilkakrotnie na te same bilety. Niedawno przychwycono 400 biletów z datą przedstawioną. Minister wydał już wszelkie zarządzenia, aby nadużyciom kres położyć. Wywody ministra Dra Bartla spotkały się z bardzo przychylną oceną komisji.

ZMIANY NA PLACÓWKACH ZAGR.

Warszawa, 18 lutego.

(PAT.) Dotychczasowy poseł polski w Belgradzie p. Erazm Piłz uda się w najbliższym czasie na stanowisko posła polskiego w Pradze. Dotychczas w Pradze posła polskiego nie było. Delegatem rządu polskiego w Pradze był p. Alfred Wysocki, radca legacji, który pozostaje nadal w posejstwie na tem stanowisku.

SKUTKI INTERWENCYI RZĄDU W SPRAWIE CIESZYŃSKIEJ.

Warszawa, 18. lutego.

(Telef.) (m). Rząd polski interweniował kilkakrotnie w poselstwie francuskim w Warszawie i u miarodajnych czynników w Paryżu, w sprawie cieszyńskiej, a w szczególności w sprawie niestosownego postępowania komisji plebiscytowej. Szczególniej zajął się rząd nasz osobą niejakiego p. Pichona, sekretarza generalnego komisji. Akcja rządu naszego będzie miała ten najbliższy skutek, że komisja otrzyma nowego sekretarza.

Warszawa, 18. lutego.

(PAT.) Jak donoszą „Nowiny codzienne“, rząd polski interweniował kilkakrotnie w sprawie cieszyńskiej, a mianowicie zwrócił się zarówno do poselstwa francuskiego w Warszawie, jak do rządu francuskiego, zwracając uwagę na postępowanie komisji cieszyńskiej. Rząd polski specjalnie zajął się osobą młodego p. Pichona, który jest generalnym sekretarzem kom. plebiscytowej cieszyńskiej. Akcja rządu polsk. będzie miała prawdopodobnie ten wpływ, że nastąpi zmiana osoby generalnego sekretarza komisji. Nadto dowiadujemy się, że delegat nasz na Śląsk cieszyński p. Zamorski, który, jak wiadomo, bawi w Warszawie, w tej chwili nie myśli o złożeniu mandatu, gdyż akcja jego odniosła już pewne sukcesy. I tak na jego interwencyę komisja plebiscytowa zniósła cenzurę prewencyjną, co będzie miało wpływ w chwili rozpoczęcia się właściwej akcji plebiscytowej.

GÓRALSZCZYŻNA W OBRONIE DOLINY POPRADU.

Nowy Targ, 18 lutego.

(PAT.) W dalszym ciągu odbywają się na całej góralszczyźnie liczne wiece w sprawie rozszerzenia plebiscytu w dolinie Popradu.

PODKOMISYA PLEBISCYTOWA OBJEŻDZA SPIŻ I ORAWĘ.

Nowy Targ, 18 lutego.

(PAT.) Biuro prasowe głównego komitetu plebiscytowego komunikuje nam: Międzynarodowa podkomisya odbyła w dniach 8 do 16 lutego dalszą podróż informacyjną po Spiżu i Orawie w towarzystwie przedstawiciela delegacji polskiej w Cieszynie dra Józefa Dühla, oraz reprezentanta rządu czesko-słowackiego ks. Maryana Blachy. Podróż odbyto samochodami przeważnie wśród pięknej pogody. Przedstawiciele ententy zatrzymywali się w szeregu wiosek spiskich. Ludność polska zachowywała się wobec przejeżdżających biernie, obawiając się teroru ze strony coraz liczniej ściganej przez Czechów żandarmeryi na teren plebiscytowy, jakkolwiek nie tała zadowolenia z powodu blizkiego usunięcia się wojsk czeskich. Natomiast w wielu miejscowo-

ściach oczekiwały podkomisye przygotowane przez czeskie władze delegacje, które zapewniły ją o dobrych jakoby stosunkach miejscowej ludności z okupantami. O wartości tych delegacji może świadczyć już to, że notorycznie składały się one z naczelnika gminy, narzuconego przez Czechów, nauczyciela przysłanego z Czech, oraz żandarma. W dniu 17 lutego wyruszyła podkomisya w dalszą drogę przez Nowy Targ, Czarny Dunajec, Jablonkę do dalszych miejscowości orawskich, skąd przez powiat czadecki ma powrócić do Cieszyna.

ROKOWANIA Z DELEGATAMI GDAŃSKA.

Warszawa, 18 lutego.

(Telef.) (r) Na dzisiejszem posiedzeniu komisji morskiej minister Patek i referenci ministerstwa spraw zagranicznych zdawali sprawę z programu prac porozumiewawczych, które w tych dniach będą się toczyły w Warszawie przy udziale delegatów wolnego miasta Gdańska.

Prawa samostanowienia — plebiscytu — niepodległości!

Domagają się Słowacy w memoryale złożonym komisji plebiscytowej.

Cieszyn, 18 lutego.

(PAT.) Wczoraj wręczyła deputacya Słowaków następujący memoryał komisji międzysojuszniczej w Cieszynie: Każdy naród posiada na podstawie 14 punktów zasad pokojowych prawo samostanowienia, naród słowacki jedynie ze wszystkich narodów nie otrzymał prawa samostanowienia o sobie. Słowakom nie dano możności wypowiedzenia się za przynależnością państwową, nie pytano się ich wcale, w jakim państwie chcą żyć, ale bez zastrzeżeń pozwolono im ujarzmiac Czechom. W czesko-słowackiej republice najbardziej uciskani są ze wszystkich narodów Słowacy. Gniebiony naród słowacki domaga się od wysokiego trybunału sprawiedliwości, prawa samosta-

nowienia o sobie. Domagamy się plebiscytu, któryby zdecydował o naszej niezawisłości państwowej. Nie chcemy do nikogo należeć, ani do Czech, ani do Węgier, ale chcemy niepodległej Słowaczyny. Plebiscyt ten ma rozstrzygnąć kwestyę naszej niezawisłości narodowej, do której dąży cały naród słowacki i od której nie odstąpi nigdy. Uważając to za nasz święty obowiązek, ośmielamy się prosić wysoką komisję koalicyjną, by raczyła swoim możliwym wpływem wyjednać uwolnienie naszego wodza ks. Andrzeja Hlinki, któremu jedynie za to nałożono kajdany czeskie, że bezgranicznie kochał swój biedny przez Czechów ujarzmiiony naród słowacki.

Robotnicy belgijscy postanowili pracować 9 godzin!

Wiedeń, 18. lutego.

(PAT.) (BK). W rozmowie z belgijskim prezydentem ministrów De la Croix, oświadczył on, że trudności, z jakimi musiał walczyć przemysł belgijski, zostały zupełnie pokonane. Jakkolwiek brakło wielu części składowych maszyn, to jednak eksport belgijski w r. 1919 wynosił sumę 220

milionów franków. Chociaż zaprowadzono ustawowo 8-godzinny dzień pracy, mimo to robotnicy belgijscy postanowili pracować przez 9 godzin, ażeby kraj prędzej przyszedł do siebie. Klasa robotnicza belgijska jest patriotyczną i rozumie zupełnie położenie kraju.

POINCARÉ ODDAŁ WŁADZĘ DESCHANELOWI.

Kraków, 18. lutego.

(PAT.) (Radio z Paryża). Poincaré oddał władzę prezydenta republiki francuskiej w ręce Deschanela.

PROCES CAILLAUX ROZPOCZĄŁ SIĘ.

Paryż, 18. lutego.

(PAT.) (Havas). Przed trybunałem najwyższym rozpoczął się proces Caillaux. Pierwsze posiedzenie zajęła krótka indagacya oskarżonego w celu ustalenia jego tożsamości.

LICYTACYA OKRĘTÓW NIEMIECKICH W WASZYNGTONIE.

Kraków, 18. lutego.

(PAT.) (Radio z Poldhu). Z Waszyngtonu donoszą, że wczoraj odbyła się licytacya okrętów, które dawniej należały do Niemiec.

REWELACYE „VORWAERTSU“ O TAJNYM ZWIĄZKU MONARCHICZNYM.

Wiedeń, 18 lutego.

(PAT.) „Neues Wr. Journal“ donosi z Berlina. „Vorwärts“ zamieszcza interesujące rewelacye o tajnym związku wojskowo-monarchicznym. Członkowie t. zw. żelaznej brygady w prowincjach nadbałtyckich, która na żądanie koalicyi musiała się rozwiązać, zostali ulokowani w większych grupach w dobrach pomorskich oficjalnie jako robotnicy rolni, w rzeczywistości zaś są oni klajel członkami tajnego związku wojskowego. „Vorwärts“ ogłasza poufne instrukcyje komendanta dywizyi, w których powiedziano, że członkowie dywizyi żelaznej powinni ciągle o tem pamiętać, że są i nadal w rzeczywistości żołnierzami i że jako robotnicy obejmują tylko krótsze lub dłuższe gościnnie występy. W końcu należy zwrócić uwagę, że jest rzeczą samo przez się zrozumiałą, iż naszych ostatecznych celów poli-

tycznych nie możemy ogłaszać publicznie. „Vorwärts“ domaga się od rządu, aby wkroczył energicznie przeciw temu tajnemu stowarzyszeniu.

PROWIZORYCZNY STATUT KOŚCIOŁA CZESKIEGO.

Wiedeń, 18 lutego.

(PAT.) B. K. z Pragi 17 bm. Prowizoryczny statut kościoła czeskiego zawiera następujące zasady: Podstawą kościoła jest ewangelia Chrystusa. Jej miarodajnymi głosicielami są obok apostołów Cyryla i Metodego Jan Hus i bracia czescy. Na razie przyjmie kościół czeski porządek nabożeństwa kościoła rzymsko-katolickiego z kilkoma małymi zmianami. Każda gmina kościoła wybiera radę na trzy lata. Wybieralni są wszyscy, którzy ukończą 26 lat i żyją moralnie.

Z KWIATKÓW PAT-owych

Paryż, 18. lutego.

(PAT.) „Temps“ podaje: Na międzynarodowej konferencji finansowej, która odbędzie się prawdopodobnie w marcu, przedstawiciele Francyi mają przedłożyć projekt ekonomicznego przesilenia (!) (Czy nie lepiej byłoby mu zapobiedz? — Przyp. Red).

Wawrzyniec Karczyński.

Lwów, 19. lutego.

(zet). W sile wieku, licząc zaledwie lat 51, odszedł nas człowiek, którego praca bezgłówna mogłaby stanowić przykład dla wielu. To, czego dopiął i co zdziałał btp. Karczyński, było wyłączną własnością jego codziennej pracy, której szarżyna nie zmniejszała go bynajmniej. Specjalnością jego było młynarstwo. To też

oddawał się mu praktycznie, czy to na stanowisku długoletniego kierownika dużego młyna lwowskiego „Maryja Helena”, oraz jako współwłaściciel jednego z młynów przemyskich, czy jako sekretarz „Kasa młynarzy”, redaktor „Gazety młynarskiej”, delegent na urządzanych z jego przeważnie inicjatywy we Lwowie kursach młynarskich, lub wreszcie kierownik działu młynarskiego w b. Centrali odbudowy kraju.

Wiecznie zajęty, zapracowany — mimo to znajdował czas na pracę publicystyczną, której oddawał się z zamiłowaniem, pisząc w niewychodzącym już dziś „Dzienniku Polskim” artykuły ekonomiczne podczas inwazyi rosyjskiej, a po niej zasilając łamy naszego pisma artykułami z dziedziny młynarstwa. Wytrwała jego praca i sumienność zjednały mu uznanie, którego jednym z wyrazów była nominacja na radcę giełdowego we Lwowie.

Już inwazyja rosyjska nadszarpała dobrze siły jego. Inwazyja zaś ruska podcięła zdrowie tak, że zaczął jeszcze w listopadzie 1918 r. pokładać się. Dnia 18. października ub. r. zaniemógł ciężko w biurze i odtąd już nie podniósł się z łoża boleści. Cierpienie zakończyła śmierć. Patrzył z żmierzaniem jej w oczy przytomnie i spokojnie, jako że życia nie zmarnował.

Pogrzeb b. p. Wawrzyńca Karożyńskiego odbędzie się w piątek o godz. 3 popoł. z hali przedpogrzebowej cmentarza izraelskiego na miejsce wiecznego spoczynku.

Cześć pamięci prawego obywatela, dobrego Polaka, męstrudzonego pioniera młynarstwa postępowego!

O improwizowanych torach saneczkowych.

Lwów, 19 lutego.

O wraźcie tej, dającej się dotkliwie we znaki przez całą zimę, pisano już niejednokrotnie. Swego czasu wydano nawet odpowiednie zarządzenie, zakazujące używania ulic jako toru saneczkowego i przez pewien czas (bardzo krótki!) przestrzegano go. Obecnie puszczone zakaz w niepamięć i gromady andrusów jeżdżą bez opamiętania po wszystkich choć trochę spadzistych ulicach, wyslizgując je do doskonałej gładkości szkła. U ulic, jak wiadomo, u nas nie posypuje się wcale, gdy więc doda się do tego jeszcze wspomniane udogodnienie, podziwiać tylko należy stosunkowo małą ilość złamanych rąk i nóg. Zdarzają się też wypadki przejechania przez takiego ulicznego saneczkarza — co zdarzyło się niedalej, jak wczoraj, powodując u osoby przejechanej wstrząs nerwowy. A „sport“ ten, uprawiany w sposób tak dziki, mazaża i samych „sportsmenów“, albo wienem były już wypadki, że saneczkarz wpadał pod tramwaj, narażając się na najstraszniejsze kalectwo. Domagamy się przeto ze strony odpowiedzialnych czynników wznowienia owego zakazu dopilnowania go z całą surowością.

NADESLANE.

PRZEMYSŁ KRAJOWY!
Precz z wiedeńską fandetą!
 Od lat 30 wypróbowane kosmetyki przeciw plegom, pryszczom, plamom i wypadaniu włosów poleca
DROGUERYA M-ra L. SŁADOWSKIEGO
LWÓW — Hotel Georgea.

Adwokat Dr. Józef Edward Kahane
 ustanowiony substytutem adwokata
b. p. Dra HENRYKA KAHANEGO
 prowadzi kancelaryę substytucyjną we Lwowie przy ul. Brajerowskiej l. 3. 20258

NADESLANE.

„ALBADONT“
 alkoholową wodę do ust „ALBADONT“
 pastę do zębów
WYRÓB PIERWSZORZĘDNY
 poleca 19591
 Perfumerya „ALBA“ Lwów, Halicka 21

„APOLLO“
 Dziś arcydzieło w 7-miu aktach
MADAME DUBARRY
 FAWORYTA KRÓLA LUDWIKA XV
 z POLĄ NEGRI
 20307

Dr. G. RYDZEWSKI
 b. lekarz Warsz. szpit. św. Łazarza, choroby skórne weneryczne i moczopłciowe ul. Sapiehy 61, od g. 4—6. 20129
Podziękowanie.
 W. P. Dr. Marcinowi Selcerowi składam tą drogą serdeczne podziękowanie za wyleczenie mię z ciężkiej choroby z narażeniem własnego życia
 20309 życzliwy Józef Dorf.

obrońca w sprawach karnych
Dr. JULIAN KOWALSKI
 Lwów, Asnyka 3. 20303

**ZAKŁAD LEKARSKO - DENTYSTYCZNY
 I TECHNICZNO - DENTYSTYCZNY**
DR. HENRYKA I BERNARDA BERGERA
 Lwów, ul. Legionów l. 7. 19703

Zakład dentystyczny Dr. J. Uricha i Fr. Uricha
 Kopernika 12, otwarty od 9—1 i 3—5. 19704

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. HESCHELES 20026
 ord. od 10—12 i 3—5 pop., dla kobiet 2—3 Sykatuska 16.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. MICHAŁ SALPETER
 Sykatuska 17, ord. od 8—9 i od 12 - 6. 20255

KRONIKA

Repertuar Teatru miejskiego.
 We czwartek, 19. lutego o godz. 7-mej wiecz. po raz 3-ci „Eros i Psyche“, opera w 5 aktach L. Różyckiego w niezmienionej obsadzie.

Repertuar Teatru wodewilowego
 (gmach ul. Ossolińskich 10.).
 (Bilety wcześniej w perfumeryi Stońskiego ul. Legionów l. 1.) 2039

Czwartek 19 lutego o godz. 7.30 wieczór: po raz pierwszy „Tajemnice restauracyi“, operetka; „Onufry“, farsa; „Kalejdoskop“ w 1 akcie.

Piątek 20 lutego o g. 7.30 wieczór: „Tajemnice restauracyi“, operetka; „Onufry“, farsa; „Kalejdoskop“ w 1 akcie.

Sobota 21 lutego o g. 7.30 wieczór: „Onufry“, farsa; „Tajemnice restauracyi“, operetka; „Kalejdoskop“ z Maryą Dracową.

Niedziela 22 lutego o g. 4 popoł.: „Szkoła haftu“ operetka; „A papa tańczy“, farsa; „Ramoty i ramotki“.

Niedziela 22 lutego o g. 7.30 wieczór: „Tajemnice restauracyi“, operetka; „Onufry“, farsa; „Kalejdoskop“ z Maryą Dracową.

Repertuar scenki lit.-art. „Wesoła Wydra“, (Pasaż Mikolascha) od 15—23 lutego, dyrektor M. Wojtaszek. „Śledztwo“, szkic W. Olszewskiego w 1 odsłonie, w głównych rolach Dwernicki i Neusser, „Jak w moskiewskim jarze“, sceny cygańskie, w solowych kreacjach Wojtaszek, Zielińska, Liljan, Brawurofi. Duet „Jupai-Sinaj“ oraz gościnny występ Staruszkiewicz, „Chłopczyk i dziewczynka“, dyalog transformacyjny ze śpiewami i tańcami; wykonają Wojtaszek i Maseczka. „Dama w czarnym“, arlekinada w jednym akcie B. Brounowskiego z Wojtaszkim, Dwernickim, Liljan,

Neusserem i Justowiczem. Początek o g. 9 wieczo rem. Bilety wcześniej do nabycia w księgarni Akademickiej. W niedzielę 29 bm. w sali Sokoła-Macierzy benefis Wojtaszka.

Repertuar Gal. Biura koncertowego M. Tuerka.
 We wtorek 24 lutego: Matylda Lewicka, prima-donna opery warszawskiej.

Dyrekcya poczt i telegrafów we Lwowie ogłasza: Wskutek rozszerzenia obszaru Dowództwa Okręgu Generalnego Lwów na dalsze wschodnie powiaty byłej Galicyi dozwolony został prywatny ruch telegraficzny aż do wschodnich granic powiatów Radziechów, Kamionka Strumiłowa, Złoczów, Zborów, Brzeżany, Podhajce, Buszacz, Zaleszczyki, Światyn i Kosów. Dla prywatnego ruchu telefonicznego obowiązują nadal dotychczasowa linia demarkacyjna.

Nowa emisja 100 i 1000 markówek. Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa zawiadamia, że od dnia 25 bm. będą puszczone w obieg nowe bilety PKKP. wartości 100 i 1000 marek. Bilety noszą datę 23 sierpnia 1919, są opatrzone podpisami członka dyrekcyi PKKP. p. Józefa Zarzyckiego i skarbnika głównego p. Maryana Karpusa.

Nowe oddziały PKKP. Dyrekcyja PKKP. podaje do wiadomości, że zostały utworzone następujące oddziały Kasy: Dnia 11 bm. w Grudziądzu i Tarnopolu, dnia 18 bm. w Tczewie.

Komunikacya telegraficzna z Anglii. Zarząd telegrafów w Niemczech zawiadomił, że z powodu przeszkód w komunikacyi telegraficznej z Anglią, telegramy z Polski dochodzą z wielkim opóźnieniem, ponieważ są wysyłane w drodze poczty. W tej sprawie interweniuje obecnie ministerstwo poczt w centralnym zarządzie pocztowym w Berlinie.

Wiceprez. Tow. Polskiego Czerwonego Krzyża wyjechał wczoraj wraz z całą komisją rewidyjną z powrotem do Warszawy.

Podrożenie gazet wiedeńskich. Związek austriackich pism codziennych ogłasza w pismach wiedeńskich następujący apel do czytelników: „Ustawicznie rosnące koszta wydawnicze ciągnęły za sobą tak znaczne obciążenie budżetu wydawnictw gazetowych, że między wydańkami a ceną sprzedaży dzienników powstała różnica tak daleko idąca, że bezwarunkowo usunęły być one musi. By umożliwić dalszy swój byt, zmuszone są wszystkie dzienniki wiedeńskie podnieść wspólnie z dniem 16 lutego 1920 zarówno prenumeratę, jakoteż cenę sprzedaży pojedynczych numerów. Podpisany Związek wyraża nadzieję, że Szanowni czytelnicy dzienników wiedeńskich uznają w całej pełni powody zniewalające wydawnictwa do podwyższenia ceny i jest przekonany, że każdy czytelnik swojemu piśmiu pozostanie wierny“.

(—) **Kradzieże strychowe.** Jakóbowi Schreiberowi, zamieszkałemu przy ul. Sobieskiego l. 15, skradziono wczoraj ze zamkniętego strychu białinę wartości 20.000 kor. — Z zamkniętego strychu przy ul. Polnej l. 17 skradziono również białinę wartości 10.000 kor. na szkodę Maryi Kurbyt i Maryi Melchert. Białina była znaczną literami M. M., M. S. oraz M. K. i L: K:

(—) **Zguba.** Manes Knappel, kupiec ze Sambor zgubił wczoraj we Lwowie męski złoty zegarek z łańcuszkiem, damski złoty zegarek z łańcuszkiem, złotą branzoletę i pierścień brylantowy, łącznej wartości 10.000 koron.

(—) **Co można znaleźć czasem w śmietniku?** W śmietniku realności przy ul. Gródeckiej l. 88 znaleziono wczoraj ukryte pod śmieciem 10 worków owaś o wadze po 50 kg. Owies ten najprawdopodobniej pochodzący z kradzieży kolejowych złodzieje schowali w śmietniku.

(—) **Okradzenie Anglika.** Na głównym dworcu koł. wczoraj żołnierzowi angielskiemu Emeleckowi Feldmannowi skradziono z kieszeni płaszcz portfel z 18 funt. szterlingów i ważnymi dokumentami.

KOMUNIKATY.

Dar Narodowy dla J. Piłsudskiego. 29 bm. o g. 10 rano odbędzie się w ratuszu (sala Dekierta) plenarne zebranie Zjazdu Gł. Komitetu Daru Narodowego. Wszystkie istniejące Komitety prowincjonalne są proszone o wysłanie delegatów. Wobec braku mieszkań w Warszawie oraz przepo-

DEWIZY ZAGRANICZNE

Wiedeń, 18 lutego.

(PAT.) Kursa austr. centrali dewiz z 17 bm.: Amsterdam 9400 (9450) — Zurych 3375 (4675) — Kopenhaga 4000 (4300) — Marki niem. 296 (298) — Lewy 335 (335) — Franki franc. 1950 (1980) — Noty angielskie 940 (950) — Ruble carskie 260 — Berlin 297 (299) — Chrystyania 4750 (4950) — Sztok-

holm 5150 (5350) — Lei 350 — Noty szwajcarskie 3350 (3650) — Liry włoskie 1525 (1575) — Dolary 260.

Zurych, 18 lutego.

(PAT.) Kursa dewiz z 17 bm.: Berlin 6.15 (—) — Praga 6.20 (6.25) — Nowy Jork 616 (603) — Paryż 42.80 (43.73) — Bruksela 44.75 (44.25) — Sztokholm 114 — Madryt 105.50 — Austr. noty koronowe stempl. i niestempl. 2.50 — Wiedeń 2.30 — Ho-

landya 226.50 — Londyn 20.78 (21) — Medyolar 33.40 (33.75) — Kopenhaga 89 (90) — Chrystyania 109 (106) — Buenos Aires 260 (265).

Amsterdam, 18 lutego.

(PAT.) Kursa dewiz z 17 bm.: Londyn 9.08 1/2 (9.10) — Berlin 2.92 1/2 (2.75) — Paryż 18.75 (19.05) — Szwajcarya 43.85 (44.30) — Wiedeń 1 (—)

Wyjaśnienia i porady

w sprawach ogłoszeń zupełnie bezpłatnie w Administracji, ul. Sokola 4.

OGŁOSZENIA

Oddział dla ogłoszeń

otwarty przez cały dzień do godziny 7. wieczorem bez przerwy.

NEKROLOGIA

WAWRZYNIEC KARZYŃSKI

były dyrektor młyna „Marya Helena“ i delegat Namiętnictwa w sprawie odbudowy kraju, przeżywszy lat 51, zmarł po długich a ciężkich cierpieniach, dnia 18 lutego 1920 r. — Pogrzeb odbędzie się w piątek dnia 20 lutego 1920 o g. 3 pop. z hali przedpogrzebowej cmentarza izraelskiego, na który w smutku pogrążona rodzina zaprasza krewnych i znajomych. 20327

NAUKA I WYCHOWANIE

34 Batorego, Ecole Française urządza specjalne kursy konwersacji francuskiej i angielskiej przez znakomych profesorów. 20276

POSADY I PRACĘ

Gospodyni, hodowczynie bydła, świń, drobiu, ogrodnictwa, lat 40, szuka posady po dworach itd. Biuro pracy, Stanisławów, Batorego 14. 20263

Magistra farmacji rutynowanej, poszukuje apteka Ruckera, Lwów, ul. Krakowska. 20301

Poszukuje stolarza, w zamian za co nauczę pszczelnictwa za całe utrzymanie. Zgłoszenia: Jędrzej Drelichowski, Sichów 1. 53. 20323

MIESZKANIA, LOKALE, SKLEPY

4 pokoje z komfortem gazielcew szukam. Pomogę w naukach, egzaminach, pośrednictwo wynagrodzone. „Profesor“, Biuro Sokolowskiego. 20248

KUPNO, SPRZEDAŻ, ZAMIANA

Sprzedam tumaki garnitur, pelerynka nowa przechowana, Gosiewskiego 10, I. p. od 2-7. 20308

Do sprzedania dwie nowe gruszkowe szafy, stół i komoda. Wiadomość Żółkiewska 28 w banku. 20317

Do sprzedania kawiarnia w centrum miasta, z kompletnym inwentarzem, tylko katolikowi. Bliższa wiadomość ul. Wałowa 11 a, III. p. na lewo od godz. 3 do 5 pop. Pośrednictwo wykluczone! 20322

Salon w angielskim stylu, nowy dywan i portyery do sprzedania. Biuro spedycyjne Pawlikowicz, Chorażczyna 11 a. 20328

WII: 16 ubikacji, urządzenie kilku pokoi, do sprzedania. Szymonowiczów 9, boczna Listopada. 20326

Pracownię cukierniczą, 5 ubikacji, piec, ajerka, światło elektryczne — sprzedam lub wydzierżawię. Może być także i na innego rodzaju pracownię. Zgłoszenia do Admin. pod „5 ubikacji“. 20226

ROZMAITE

„Polimex“ Polski Związek handlowy, Oddział spożywczy, Hotel francuski, dostarcza wagonowo kartki smarowanych, złotych do celów porcelanowych oraz przyjmuje zamówienia na kofeiny wiose ne. 20209

Portrety, foto-szkice, powiększenia, miniatury, wykonuje solidnie, punktualnie i nie drogo „Nivoli“, Lwów, ul. 3-go Maja 10. 20311

„Polimex“, Polski Związek handlowy, Oddział spożywczy, Hotel francuski, organizuje detaliczną dostawę kartofli wiosennych do domu. Konsumentom chcącym brać udział w tej organizacji zechcą zgłosić się w dyrekcji. 20208

KOLPORTERÓW do roznoszenia gazet poszukuje się natychmiast.

Zgłoszenia do Administracji „Gazety Wieczornej“, Sokola 4.

Drukarnia Spółki drukarskiej „Prasa“ ul. Sokola 4. Nakładem „Spółki akcyjnej wydawniczej“.

LEKARZ I DENTYSTA

DR. M. WIKTOR

przy pl. Maryackim 7, u zbiegu z ul. Kopernika, ordyn. w chorobach zębów, jamy ustnej, gardła i nosa, wyjęcie zębów bez bólu.

Pracownia sztucznych zębów w kauczuku, złocie i platynie otwarta od 10-6 bez przerwy. 20159

Do sprzedania

333 morgów łąk nadających się do parcelacji po 3000 K. Sąd powiatowy Łąka. Kasa ogniotrwała Anwander & Cie. nr. 6. Wiadomość u p. Romana Szkirpana, Lwów, Zamkowa 2. 20318

BUCHALTER,

bilansista z akademią handlową i 25 letnią praktyką bankową i kupiecką poszukuje odpowiedniej posady.

Wiadomość Żółkiewska 28 w banku. 20319

Buchaltera bilansistę

z dłuższą praktyką tylko w pierwszorzędnym instytucjach poszukuje Spółka drzewna firma „BUDULEC“ i „TOWARZYSTWO ODBUDOWY“ Lwów, Akademicka 23, pod bardzo korzystnymi warunkami. Objęcie posady ma nastąpić 1-go marca b. r. 20301

Gramofony i płyty
poleca
NATAN SEEL
LEGIONÓW 43.

WAŻNE DLA TARTAKÓW!

Mimo braku smarowidła na czopy tak zwane

„TOVOTEFETT“

i bez metalowych panewek t. zw. lagry, można utrzymać ruch gatru i nadal według systemu Albrechta. Dobrze doświadczony już przez 2 lata bez wszelkiej reparaacji na czopach. Wskazówek i rysunków udziela: 19555

JÓZEF ALBRECHT, wermistrz tartaku i kolei leśnej firmy I. Ph. Giesinger w Krechowicach, Galicya

HIL. BADIAN

Jen. Reprez. plugów motor. „STOCK“
LWÓW, UL. JANOWSKA L. 24

poleca: Plugi motor. „Stock“, specjalne oleje motor. i smary Tovotte świetnej marki GARGOYLE, beczki żelazne i artykuły techniczne. 20028

WYRÓB KRAJOWY!

„AIDA“

TUTKI I BIBUŁKI CYGARET.
NAJPRZEDNIJSZEJ PRZEDWOJEN. JAKOŚCI

CZAS

ODNOWIĆ

PRZEDPŁATE!

100 - KROTNY

zysk daje pieniądź

wydany na reklamę

w Gazecie „Wieczornej“

i „Porannej“.

Konkurs.

Związek Miast Polskich ogłasza konkurs na stanowiska pięciu referentów Biura Związku dla spraw:

- 1) prawno-administracyjnych,
- 2) sanitarno-technicznych,
- 3) ekonomiczno budżetowych,
- 4) oświatowych i
- 5) aprowizacyjnych.

20295

Wymaganą jest dokładna teoretyczna i praktyczna znajomość danego zakresu spraw miejskich, a także umiejętność referowania spraw w słowie i piśmie. Oferty z dołączeniem curriculum vitae oraz podaniem warunków składać przed dnem 15. marca do Biura Związku Miast Polskich w Warszawie, Miodowa 3.

Redaktor naczelny Dr. ROGER BATTAGLIA.
Zastępca redaktora naczelnego i redaktor odpowiedzialny JERZY KONARSKI